

Datum

17 mei 2023

Onderwerp

Inbreng VNG voor NO Meedoen vanaf dag één dd. 5 juni

Geachte dames en heren,

Op 5 juni debatteert u met staatssecretaris Van der Burg en minister Van Gennip over de initiatiefnota van het lid Podt over 'Meedoen vanaf dag één'. In de nota worden voorstellen gedaan om ervoor te zorgen dat kansrijke asielzoekers meteen beginnen met taal, scholing en werk. Hieronder treft u de opvatting van de VNG aan.

Het verbeteren van mogelijkheden voor taal, werk en dagbesteding tijdens de asielprocedure werpt, naast een soepelere inburgering, op meerdere onderdelen zijn vruchten af. De asielzoeker zelf vergroot zijn of haar persoonlijk welzijn en mijn krijgt waardering voor de verrichte werkzaamheden. Zij kunnen daadwerkelijk meedoen in Nederland.

Voorts draagt het bij aan het maatschappelijk draagvlak om opvang te bieden aan asielzoekers. Gemeenten hebben positieve ervaringen opgedaan met de mogelijkheden die Oekraïense ontheemden geboden wordt om aan het werk te gaan.

Met het afschaffen of aanzienlijk verruimen van de 24 weken eis alleen zijn we er echter nog niet. Het is weliswaar een belangrijke stap, maar er speelt nog een aantal belemmerende factoren. De VNG heeft daarover op 20 april per [brief](#) het volgende geschreven aan minister Van Gennip en staatssecretaris Van der Burg:

- Neem de Regeling eigen bijdrage Asielzoekers (REBA) onder de loep om een balans te creëren tussen het stimuleren van betaald werk en een meer passende bijdrage aan de opvang zodat werk loont;
- Neem praktische belemmeringen om aan het werk te gaan weg, zoals de wachttijden in de BRP-straten;
- Onderzoek hoe praktische belemmeringen door het (nog) niet kunnen verkrijgen van een VOG kunnen worden ondervangen;
- Kijk naar een verruiming van de inschrijving in het BIG-register en verbeter het proces van diploma-erkenning, dat biedt ook perspectief in de tekortsectoren onderwijs en zorg;
- Beperk de verhuisbewegingen tussen verschillende opvanglocaties tot het minimum en plaats statushouders in (opvang)locaties in de buurt van de gekoppelde gemeente. Daarmee wordt de gemeente beter in staat gesteld om vroegtijdig begeleiding te bieden en kunnen statushouders tijdig starten met inburgering;
- Verken daarbij ook de overige effecten zoals de consequenties voor deze aanpassing voor het recht op overige sociale voorzieningen.

Overigens moet werk en inburgeren hand in hand gaan. Inburgering mag niet ten koste gaan van werk en vice versa. Wij verzoeken de minister om daarbij de belemmeringen voor een vroege start van inburgeringstrajecten op te lossen, zoals:

- het beperken van verhuisbewegingen;
- het plaatsen van statushouders nabij de gekoppelde gemeente;
- reiskosten die statushouders maken voor hun brede intake;
- het organiseren van de juiste voorzieningen in het AZC (zoals rustige studieruimtes en stabiele internetverbindingen);
- het beschikbaar stellen van online taalmodules bij de voorinburgering;
- (online) taallessen mee te laten tellen voor het inburgeringstraject.

Gemeenten zijn graag bereid om daaraan mee te werken.